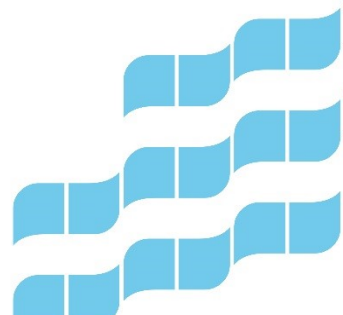

Liite Jolila 15.9.2021

Vuoden 2022 talousarvion yhteydessä käsiteltävä valtuustoaloite

Valtuustoaloite kulttuuribussien käyttöönottamiseksi Tampereen kaupungissa – Aila Dündar-Järvinen,
TRE:5210/08.00.01/2019

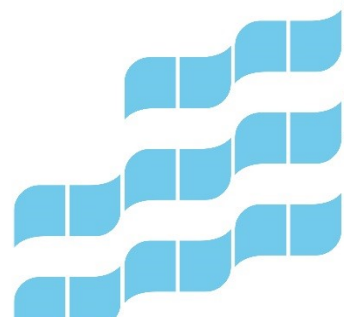

Valtuustoaloite kulttuuribussien käyttöönottamiseksi Tampereen kaupungissa – Aila Dündar-Järvinen

Joukkoliikennelautakunnan lausunto:

Aila Dündar-Järvinen esittää valtuustoaloitteessaan 19.8.2019, että Tampereen kaupunki yhteistyössä muiden toimijoiden, yhteistyökumppaneiden ja asukkaiden kanssa aloittaa kulttuuribussi - pilotin Pispalan joukkoliikenteen osalta. Aloitteessa on kuvattu laajasti erilaisia teemoja, joiden ympärille kulttuuribussi-pilotin voisi rakentaa. Aloitteen alkusanoissa viitataan vuosien 2018-2019 aikaiseen vaikuttamistyöhön, jolla turvattiin lakkautusuhan alla olleet Pispalanharjun joukkoliikennepalvelut. Tampereen kaupunginvaltuusto myönsi talousarviokokouksessaan 19.11.2018 määrärahan Pispalanharjun joukkoliikennepalveluille vuodelle 2019. Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta päätti sen jälkeen keväällä 2019, että Pispalanharjun joukkoliikennepalvelut voivat jatkua kevääseen 2020. Aloite on tehty ajankohtana, jolloin Pispalanharjun joukkoliikennepalveluista oli tehty edellä mainittu turvaava päätös vain kevääseen 2020 asti.

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta toteaa, että Pispalanharjun joukkoliikennepalvelut ovat uudistetussa ja 9.8.2021 käyttöön otetussa Linjasto 2021-suunnitelman mukaisessa linjastoratkaisussa vakiintuneet. Linja 27 liikennöi Järvensivulta Sorin aukion ja Ratinan kautta Hämeenpuistoon ja sieltä Pispalanharjulle arkisin noin kerran tunnissa klo 06 - 19 ja lauantaisin klo 9-17 välillä. Joukkoliikenteen vuoden 2022 talousarviossa on tähän liikennetarjontaan varauduttu. Idea kulttuuribussista on mielenkiintoinen mutta joukkoliikennelautakunta ei ole varautunut sen toteuttamiseen muilta osin kuin edellä kerrotusti säilyttämällä liikennetarjonnan.

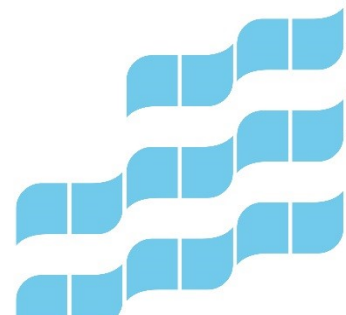
Valtuustoaloite kulttuuribussien käyttöön otosta Tampereen kaupungissa

Pispalanharjun joukkoliikenteen jatkumisen puolesta on käyty jo liki kahden vuoden mittainen taistelu. Pispalan asukkaat ovat tehneet kaikkensa, jotta joukkoliikenne jatkuisi Pispalanharjulle. Lukuisia vetoamuksia lähetettiin valtuutetuille ja Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan jäsenille. Lisäksi kerättiin yli 1600 nimeä sisältävä adressi liikennöinnin jatkumisen puolesta. Allekirjoittanut teki valtuustoaloitteet 19.2.2018 sekä 29.1.2019 liikennöinnin jatkamiseksi Pispalanharjulle. Asukkaat ideoivat mm. kulttuuribussireitin Pispalanharjulle, koska Tampereen kaupunki hakee Euroopan kulttuuripääkaupungiksi. Tähän hienoon ideaan kaupunki ei ole vielä tarttunut. Taistelu bussilinjan jatkumiseksi Pispalanharjulle kuitenkin lopulta auttoi ja Tampereen kaupunginvaltuusto myönsi budjettikokouksessaan 19.11.2018 100 000 euroa pikkubussin liikennöintiä varten vuodelle 2019. Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta päätti vielä keväällä 2019, että liikennöinti linjalla 115 voi jatkua muiden linjojen tavoin kevääseen 2020.

31.10.2018 Pispalan aktiivit ja yhdistykset tekivät esityksen päättäjille bussilinja 15:n palauttamisen puolesta ja ehdotuksen uudeltaisesta kulttuurikonseptista **Pispala Bus**, joka palvelisi harjun asukkaiden lisäksi turisteja vetovoimaisella tavalla. Esitystä tukivat myös lukuisat Pispalan kulttuurivaikuttajat (alla):

Erityisesti kulttuuribussia ideoivat seuraavat vaikutusvaltaiset tahot:

Katja Villemonteix, työryhmän vetäjä ja esityksen kirjoittaja
Lauri Viita -seura, Arto Ilkka Jalonen, puheenjohtaja
Pispalan Asukasyhdistys ry, Katja A. Wallenius, puheenjohtaja
Toivo (Topi) Autiosaari ja Annamarja Ollikainen-Autiosaari
Pispalan Kirjastoyhdistys ry
Pispalan Kulttuuriyhdistys ry / Hirvitalo – Pispalan nykytaiteen keskus
Pispalan Musiikkiyhdistys ry, Ari Pulkkinen, puheenjohtaja ja Juha Hildén, rahastonhoitaja
Pispalan Moreeni ry
Pispalan Saunayhdistys ry
Pispan koulun vanhempainyhdistys ry, Jenni Partanen, puheenjohtaja

Tukijat

Mikko Alatalo, kansantaiteilija

Klaus Haapaniemi, suunnittelija ja kuvittaja

Satu Hassi, kansanedustaja, kirjailija

Juha Hurme, kirjailija

Anna Elina Isoaro, kirjallisuuden läänintaiteilija

Sirkku Peltola, näytelmäkirjailija, teatteriohjaaja

Jotaarkka Pennanen, teatteriohjaaja, kirjailija

Ville Pirinen, sarjakuvataiteen läänintaiteilija

Pispalan Pulteri, Juha Tuominen, ravintoloitsija

Aliisa Pulkkinen, näyttelijä

Tuire Salenius, näyttelijä

Mikko Viherjuuri, ohjaaja

Heikki Salo, säveltäjä, sanoittaja, laulaja

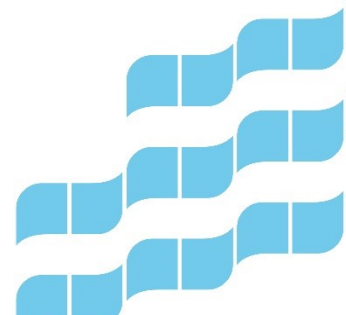
Tampereen Kulttuuriyhdistys ry, Juhana Mattila, puheenjohtaja

Tampereen Matkailuoppaat – Tampere Tourist Guides ry, Katja Wallenius, puheenjohtaja
Vastavirta-Klubi

Kulttuuribussin idea on erinomainen ja sillä olisi toteutuessaan monia Tamperetta, asukkaita ja turisteja hyödyntäviä vaikutuksia; myös kulttuuripääkaupunkihaussa. Pispalalaisten halu kehittää ja parantaa ideoiden omaa aluettaan ja kaupunkiaan on merkille pantavaa ja ansaitsee sen, että kaupunginvaltuutetut pohtivat vakavasti esitettyä kulttuuribussi- konseptia. Esityksen allekirjoittajat ovat luvanneet tuottaa Pispala Bus - konseptia ja kehittää siitä vetovoimaa lisäävän tekijän kaupungin kulttuuritarjontaan. He ovat sitoutuneet tekemään työtä sen eteen, että yksityisautoilua saataisiin vähennettyä Pispalassa ja omalle bussille tulisi lisää matkustajia. He ovat haastaneet positiivisella tavalla pispalalaisia ja Pispalassa vierailevia ilmastotalkoisiin ja käyttämään bussi 115:ta. He ovat järjestäneet autottomia päiviä, jotta asukkaat jättäisivät oman auton kotiin ja käyttäisivät bussia. Huomionarvoista on, että linja 115 on ainoa, jolla pääsee esteetöntä tasaista reittiä pitkin Pyykin näkötorille. Säännöllinen bussiyhteys harjun nähtävyyksien äärelle on edellytys yksityisautoilun vähentämiseen.

Laajassa esityksessä päättäjille todetaan mm:

” Pispala tunnetaan sen rakennetusta kulttuuriympäristöstä ja teollisuushistorian mukana syntyneestä työläisasutuksesta. Toteutuakseen Pispala Bus (kulttuuribussi) tarvitsee muitakin yhteistyökumppaneita kuin vain Pispalan yhdistykset. Jos kaupunki innostuu ajatuksesta, hanke toteutettaisiin yhteistyönä Pispalan yhdistysten, joukkoliikenteen, Visit Tampereen, Taiteen edistämiskeskuksen, Tampereen kulttuuripalveluiden, Tampereen

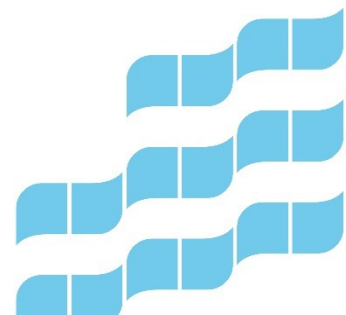
taidemuseon Muumimuseon ja Tampere-talon kesken. Pispalan yhdistykset tarjoavat osaamistaan ja aikaansa toteuttamaan bussielämystä, ettei kaupungin tarvitse ottaa kaikkea vastuuta. Monialainen yhteistyö tukee kaupungin strategiaa, jossa kannustetaan ottamaan asukkaat ja yhdistykset mukaan elämysten ja ilmiöiden tuottamiseen. Ehdotamme, että linjasta 115 kehitetään konsepti Pispala Bus, jonka kaksi bussia kulkevat teemoilla muumit ja Lauri Viita. Pispala Bus olisi sähköbussi, jonka latauspiste olisi päätepysäkillä Harjunpäässä. Tämä tukisi kaupungin strategian hiilineutraaliuden tavoitteita ja sopisi erinomaisesti Pispalan henkeen. Päätepysäkille ja Vesisäiliönmäen viereen tulisivat opasteet näköalapaikalle. Kartoissa olisi Pispalan kiinnostavia paikkoja, kuten esimerkiksi Rajaportin sauna, Pispalan Pulteri, Vastavirtaklubi, Haulitorni, Lauri Viidan museo, Café Pispala, Pispalan pitkät portaat, Hirvitalo, lasten leikkipuistot ja niin edelleen.”

Lauri Viita –bussi

”Toinen bussi sisustettaisiin temalla Lauri Viita. Linja kulkee harjulla Viidan muistomerkin, syntymäkodin ja Viidan kuvista tutun näköalapaikan ohi ja päättyy Lauri Viita -museon kulmille. Harjunpään päätepysäkestä tulisi Lauri Viidan pysäkki. Bussin sisällä olisi otteita Viidan teksteistä sekä tietoa suomeksi ja englanniksi Viidan elämästä ja Viitaan liittyvistä paikoista. Pispalan yhdistykset tuottaisivat sisällön ilmaiseksi.”

Muumibussi

”Muumilaakso on tunnettu boheemista elämäntavasta, persoonallisista tyypeistä, luonnonläheisestä elämänmenosta ja kauniista maisemista, villiintyneistä puutarhoista omenapuineen, yhteisöllisyydestä ja hyväntahtoisesta ilmapiiristä sekä sööteistä, värikkäistä puutaloista. Tampere-talon pysäkit nimettäisiin Muumipysäkeiksi. Tampere-talo ja Muumimuseo ovat menestystarinoita, jotka laajentuisivat entistä kokonaisvaltaisemmaksi elämykseksi Pispala Bussin myötä. Marriott- hotelli nousee Tampere-talon viereen. Hotellin ja Tampere-talon vierestä kulkeva Pispala Bus tarjoaisi turisteille mainion ja vaivattoman tavan saada ikimuistoisia kokemuksia Tampereesta. Tampereen taidemuseon Muumimuseon johtaja, Taina Myllyharju suhtautuu ideaan innostuneesti. Myllyharju lupasi Muumimuseon lähtevän ilman muuta mukaan Pispala Bus -hankkeeseen, jos se kehittyy konkreettiseen suunnitteluun. Muumimuseo tuottaisi itse sisällön Muumibussiin.”

Kulttuuripääkaupunkihaku

"Pispalalaisista on upeaa, että kaupunki tavoittelee kulttuuripääkaupungin titteliä. Uskomme, että Pispalalla on tarjota paljon myös kansainvälisellä tasolla. Joukkoliikenteen bussi kulttuurilinjana tarjoaisi matkailijalle vastustamattoman kokonaispaketin.

Kulttuuripääkaupunkihakemuksissa menestyvät vain ne kaupungit, joissa jo on näyttöä kulttuuriin panostamisessa, osallistavaa yhteistyötä eri toimijoiden kesken sekä vireillä olevia omaperäisiä hankkeita. Kiinnostavimpia kulttuurikohteita ovat ne, joissa ilmiöt ovat lähteneet aidosti liikkeelle ihmisistä ja elämästä.

Millaisen viestin Tampereen kaupunki antaa hakiessaan kulttuuripääkaupungin titteliä, mutta samalla on ollut lakkauttamassa joukkoliikenneyhteyden Pispalanharjulle – paikkaan, joka on kuulu rikkaasta kulttuuriperinteestään ja taiteilijoistaan? Pispalassa on asunut ja asuu taiteilijoita, muusikoita, runoilijoita, kirjailijoita ja näyttelijöitä, kuten esimerkiksi Hassan Blasim, Aaro Hellaakoski, Juha Hurme, Yrjö Jylhä, Suvi Karjula, Aki Kaurismäki, Sirkku Peltola, Hannu Salama, Heikki Salo, Seela Sella, Lauri Viita, Olavi Virta."

Esitän, että Tampereen kaupunki yhteistyössä muiden toimijoiden, yhteistyökumppaneiden ja asukkaiden kanssa aloittaa kulttuuribussi – pilotin Pispalan joukkoliikenteen osalta esim. edellä kuvatuin teemoin. Jos pilotti osoittautuu onnistuneeksi, sitä voidaan myöhemmin laajentaa, myös muihin Tampereen alueisiin.

Tampereella 19.8.2019

**Aila Dünder-Järvinen
Kaupunginvaltuutettu (sd)**

